

Kõrge esindaja poolt ELi nimel tehtud avaldus seoses väidetava keemiärünnaku toimumisega Süürias Idlibis

EL mõistab kõige karmimalt hukka õhurünnaku, mis tabas 4. aprillil 2017 Idlibi provintsis asuvat Khan Sheikhoui linna, millel olid kohutavad tagajärjed, mille tulemusel hukkus ja sai vigastada palju tsiviilisikuid, sealhulgas lapsi ja päästetöötajaid, ning paljudel ohvritel olid gaasimürgituse sümptomid.

EL kutsub ÜRO Julgeolekunõukogu üles kiirelt kogunema, mõistma otsustavalt hukka rünnaku Khan Sheikhoui linnale ning tagama rünnaku kiire, sõltumatu ja erapooletu uurimise.

Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) teabekogumissioon kogub ja analüüsib andmeid kõigist kättesaadavatest allikatest. Kuigi rünnaku uurimine on pooleli, on EL väga mures sest Süüria režiim on keemiarelvade varem kasutanud 2015. aastal, nagu see on kindlaks tehtud OPCW ja ÜRO ühise uurimismehhanismi poolt augustis ja oktoobris esitatud aruannetes, ning mille EL toona teravalt hukka mõistis. Sellega seoses kordab EL, et keemiarelvade konventsiooni osalisena on Süüria režiim võtnud endale sõnaselge kohustuse hoiduda keemiarelvade kasutamisest ning et Süüria režiimil on esmane vastutus Süüria elanikkonna kaitsmise eest. Seetõttu kutsub EL režiimi liitlasi, eelkõige Venemaad, üles avaldama sel eesmärgil asjakohast survet Süüria režiimile.

Keemiarelvade või keemiliste ainete relvana kasutamine on sõjakuritegu. Nende kasutamine Süürias, sealhulgas režiimi ja Daeshi poolt, peab lõppema ja rünnakute toimepanemise eest vastutavad tuvastatud isikud tuleb rahvusvahelise õiguse sellise rikkumise eest vastutusele võtta.

Rahvusvahelise õiguse rikkumise ja keemiarelvade kasutamise eest vastutavaid isikuid tuleb nõuetekohaselt karistada. EL lisas märtsis 4 Süüria sõjaväe kõrget ametnikku sanktsioonide objektiks olevate isikute loetellu seoses nende rolliga keemiarelvade kasutamisel tsiviilelanike vastu; kõnealune toiming on kooskõlas ELi keemiarelvade leviku ja kasutamise vastase võitluse poliitikaga.

EL toetab jätkuvalt OPCW jõupingutusi Süürias, et uurida keemiarelvade kasutamist, ning on seisukohal, et rahvusvaheline üldsus peab ka tulevikus jätkama selliseid jõupingutusi.

Selle rünnaku näol on tegemist relvarahu raske rikkumisega. EL rõhutab tungivat vajadust saavutada tõeline ja kontrollitav relvarahu. EL kutsub Venemaad, Türgit ja Iraani üles täitma oma kohustusi relvarahu tagajatena.

Sellised rünnakud muudavad veelgi aktuaalsemaks kiireloomulise vajaduse saavutada Süürias tõeline poliitiline üleminek ja tugevdavad ELi tahet toetada ÜRO jõupingutusi saavutada vahendamise teel Süüria konfliktile poliitiline lahendus, kasutades selleks Genfis peetavaid läbirääkimisi Süüria osapoolte vahel, nagu kinnitati ka rahvusvahelisel konverentsil „Süüria ja kogu piirkonna tuleviku toetamine“, mis toimus 5. aprillil 2017 Brüsselis.

Kandidaatriigid endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik*, Montenegro* ja Albaania* ning Euroopa Majanduspiirkonda kuuluvad EFTA riigid Island, Liechtenstein ja Norra, samuti Ukraina ja Gruusia ühinevad käesoleva avaldusega.

* Endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik, Montenegro ja Albaania osalevad jätkuvalt stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis.